



DEFINITIES

Definities van issues en stakeholders mét voorbeelden uit het boek *Omgevingsgericht leiderschap. Verbinding als sleutel tot succes*.

Issue

Issues zijn onderwerpen die (mogelijk) discussie oproepen, thema's waar stakeholders van mening over (kunnen) verschillen. Issues kunnen op verschillende niveaus spelen: bijvoorbeeld op maatschappelijk- of op projectniveau.

Bron: Boverhoff, B.M.G. (2022). *Omgevingsgericht leiderschap*, p. 37

Tabel 1 Voorbeelden van issues op maatschappelijk niveau

Maatschappelijke issues	Dilemma's, onderwerp van discussie
Klimaatverandering	Effecten van en maatregelen tegen klimaatverandering.
Vergrijzing	Druk op mantelzorgers, druk op zorg en betaalbaarheid pensioenen.
Ondergrondse CO ₂ -opslag	Veiligheid van, lange termijn effecten van opslag, en kans op lock-in situatie.
Energietransitie	Wijze, tempo, betaalbaarheid en kosteneffectiviteit.
Coronamaatregelen	Wel/geen vaccinatie, voor wie, verplicht/vrijwillig en 2G/3G.
De gebruiker/vervuiler betaalt	Mobiliteit, afval en uitstoot.
Betaalbaarheid gezondheidszorg	Hoogte van de zorgpremie en betaalbaarheid stelsel.
Pensioenstelsel	Toekomstbestendigheid huidige stelsel.
Toepassing van biomassa	Is gebruik van biomassa in energievoorziening duurzaam?
Immigratie	Beleid ten aanzien van (economische) vluchtelingen, asielaanvragen, inburgering, terugkeer en gezinshereniging.
Woningmarkt	Betaalbaarheid en toegankelijkheid voor starters.
Werkgelegenheid	Mismatch tussen vraag en aanbod.
Drugshandel	Gedooigbeleid, wel/geen legalisatie, drugscriminaliteit en afvaldumping.
Luchtvaart	Geluidsoverlast, milieu-impact, verduurzaming en economische effecten van groei/krimp.

Bron: Boverhoff, B.M.G. (2022). *Omgevingsgericht leiderschap*, p. 38

Tabel 2 Veel voorkomende issues op projectniveau

Projectissues	Voorbeeld van discussievragen
Nut en noodzaak	Waarom is de uitbreiding van deze snelweg nodig? Zijn er alternatieven?
Duurzaamheid/Natuur & Milieuaspecten	Wat is de stikstofdepositie/CO ₂ uitstoot van dit project?
Kosten(effectiviteit)	Wat zijn de subsidiekosten per vermeden ton CO ₂ ?
Haalbaarheid	Binnen welke randvoorwaarden is dit project haalbaar?
Omvang en scope	Kan het zonnepark kleiner/groter ontwikkeld worden? Op welke wijze wordt dit project ruimtelijk ingepast?
Herinrichting (hoe wordt groen, verhardingen, buitenruimte teruggebracht in oude of nieuwe staat)	Hoeveel groen gaat er verloren als gevolg van de bouw van dit project?
Waardevermindering (grond en vastgoed)	Waardevermindering van huizen als gevolg van verleggen snelweg en bouwen windmolens.
Beschikbaarheid	Voor wie, wanneer en onder welke voorwaarden beschikbaar?
Financiering	Op welke wijze wordt de onrendabele top afgedekt?
Gewenst resultaat	Wanneer is de implementatie van de aanbevelingen succesvol?
Tempo en planning	Wanneer moet het project gereed zijn? Eventuele randvoorwaarden?
Implementeerbaarheid (van beleid)	Is dit beleid implementeerbaar?
Onduidelijke verantwoordelijkheid, eigenaarschap, zeggenschap of mate van autonomie	Wie gaat er uiteindelijk over en waarom?
Bereikbaarheid en toegankelijkheid	Bereikbaarheid van winkels tijdens aanlegwerkzaamheden.
Bouw of uitvoeringswijze en aanlegmethode	Wordt de infrastructuur aangelegd door middel van boren of open ontgraving?

Bron: Boverhoff, B.M.G. (2022). Omgevingsgericht leiderschap, p. 39

Stakeholder

Stakeholders zijn mensen of groepen die direct of indirect belanghebbende zijn bij een project, programma, organisatie, besluit of opgave. Een stakeholder kan daar invloed op hebben of door beïnvloed worden. Een stakeholder kan invloed uitoefenen wanneer deze over een (machts)positie beschikt waarin beslist kan worden over de voortgang. Of wanneer deze middelen tot zijn beschikking heeft die de voortgang kunnen bevorderen of belemmeren. Of wanneer de stakeholder over kennis of expertise beschikt die ten gunste van of ten nadele van de voortgang kan worden ingezet. Een stakeholder wordt beïnvloed door wanneer hij of zij positieve of negatieve effecten ervaart als gevolg van het project, programma, organisatie, besluit of opgave.

Bron: Boverhoff, B.M.G. (2022). *Omgevingsgericht leiderschap*, p. 39-40

Tabel 3 Voorbeelden van stakeholders bij projectissues

Projectissues	Voorbeelden van stakeholders
Nut en noodzaak	Ontwikkelaar/initiatiefnemer, beleidsmakers, bevoegde gezagen en om of aanwonenden.
Duurzaamheid/Natuur & Milieu aspecten	Bevoegde gezagen, NGO's, ontwikkelaar/initiatiefnemer en lokale natuur- en milieuorganisaties.
Kosten(effectiviteit)	Initiatiefnemer, ontwikkelaar, subsidieverstrekker(s), organisaties/bedrijven (die aanspraak maken op financiering uit dezelfde beschikbare subsidiepot als het project).
Herinrichting	Gemeente(n)/bevoegde gezagen, om of aanwonenden en NGO's
Waardevermindering (grond en vastgoed)	Private of publieke grondeigenaren en eigenaren vastgoed.
Beschikbaarheid	Gebruikersvoorzieningen (parkeervoorzieningen, beschikbaarheid en openingstijden van openbare voorzieningen zoals een gezondheidscentrum of bibliotheek) en ontwikkelaar/initiatiefnemer bouwlocatie.
Financiering	Financiers, aandeelhouders en ontwikkelaar/initiatiefnemer.
Implementeerbaarheid (van beleid)	Overheid (Rijk, provincie(s), gemeenten en zelfstandige bestuursorganen (ZBO's)) en bedrijfsleven.
Bereikbaarheid en toegankelijkheid	Bevoegde gezagen gebruikersvoorzieningen calamiteiten en hulpdiensten, openbaar vervoer, winkeliers, bedrijven, instellingen en sport en recreatieclubs.

Bron: Boverhoff, B.M.G. (2022). *Omgevingsgericht leiderschap*, p. 40

Bedankt voor het downloaden! Ik hoop dat de definities en voorbeelden uit mijn boek Omgevingsgericht leiderschap behulpzaam zijn voor je eigen presentaties of materialen. Ik waardeer het zeer als je bij gebruik van de figuren en tabellen het copyright respecteert en de bronvermelding onder de afbeelding laat staan en indien van toepassing de tabel- of figuurtitel erboven.